

# Тези Національної науково-практичної конференції «Актуальні питання ведення хворих на хіміорезистентний туберкульоз: міжнародний та національний досвід»

19-20 березня, м. Київ

УДК: 616.24-002.5-085.28.015.8(477.54-25)

## Ступінь стійкості мікобактерій до протитуберкульозних препаратів, особливості відповіді на хіміотерапію та результати лікування пацієнтів із розширеним резистентним і мультирезистентним туберкульозом легень у Харківській області

Д.О. Бутов<sup>1</sup>, І.М. Калмикова<sup>2</sup>, Н.М. Боровок<sup>2</sup>, М.Ф. Новохатська<sup>2</sup>

1. Харківський національний медичний університет, м. Харків

2. КНП Харківської обласної ради «Обласний протитуберкульозний диспансер № 1», м. Харків

**Мета.** Оцінити ступінь стійкості мікобактерій туберкульозу (МБТ) до протитуберкульозних препаратів, особливості відповіді на хіміотерапію та результати лікування в пацієнтів із розширеним резистентним (РРТБ) і мультирезистентним туберкульозом (МРТБ) легень у Харківській області.

**Матеріали та методи.** У ретроспективному обсерваційному когортному дослідженні було використано дані реєстру хворих, які перебували на лікуванні в КНП Харківської обласної ради «Обласний протитуберкульозний диспансер № 1» у 2014 році. До участі в дослідженні було залучено 169 пацієнтів із бактеріологічним підтвердженням МРТБ і РРТБ. Проаналізовано дані діагностики, лікування та спостереження після лікування. Оцінка результатів терапії здійснювалася за допомогою рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я та Європейської туберкульозної наукової спільноти.

**Результати.** Частка хворих зі значною стійкістю до лікарських засобів (пре-РРТБ) або РРТБ становила 55 %. На час дослідження фенотипової резистентності МБТ такі протитуберкульозні препарати, як бедаквілін, лінезолід, клофазимін і деламанід, були недоступні. У зв'язку з цим 59 % пацієнтів мали менш ніж 4 препарати в режимі лікування, котрі були підтверджені бактеріологічним дослідженням. У 23,1 % хворих на МРТБ і РРТБ спостерігалася невдача лікування й лише в 45,0 % – одужання.

**Висновки.** Високі показники поширеності МРТБ і РРТБ та невдачі лікування пов'язані з недостатнім визначенням фенотипової резистентності МБТ до протитуберкульозних препаратів і відсутністю деяких препаратів другого ряду на той період. Нами була виявлена достовірна різниця між показниками результатів лікування туберкульозу при порівнянні рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я та Європейської туберкульозної наукової спільноти.